

Kokemäen kaupungin kaavoittaja Mikko Eskola
Kokemäen kaupungin ympäristöasiantuntija Kari Ylikoski

Lausunto Kirkkokallion asemakaava-alueen luontoselvitystarpeesta

Tämä lausunto syntyi nopeasti onnellisen sattuman kautta. Ylikosken kanssa oli sovittu esitys luontokartoittajaopiskelijoille pienten kuntien luontoselvitystarpeista 3.11. 2021. Sopimisen jälkeen Kokemäellä on polkaistu käyntiin Kirkkokallion asemakaavahanke. Kirkkokallion kaava-alueen luontoselvitystarpeesta tarvitaan lausunto ns. esiselvityisperiaatteella: onko alueella sellaisia kohteita, joiden luontoarvot on syytä selvittää tarkemmin seuraavalla maastokaudella. Vai onko alue maastotarkastelun perusteella sen olinen, että sieltä tuskin löytyy mainittavia luontoarvoja, jolloin luontoselvityksen tekeminen ei olisi välttämätöntä.

Tässähän on mainio harjoitustyön paikka: kaupunki tarvitsee nopeasti lausunnon, joten 3.11. opiskelijajoukko suuntasi Kirkkokalliolle. Karttatarkastelu kertoi heti, että luontoarvoja olisi löydettävissä kaava-alueelta vain Kirkkokallion metsäalueelta; muu alue on peltoa tai asutusta. Retkeilimme Kirkkokalliolla parin tunnin ajan.

Kokemäen kaupunki on teettänyt keskustaajaman osayleiskaavan luontoselvityksen vuonna 2011 eli jo 10 vuotta sitten. Luontoselvitysaineiston katsotaan vanhenevan kuudessa vuodessa. Kirkkokallion alueelta selvitys ei kerro oikeastaan yhtään mitään, asemakaavaan kun tarvitaan aina tarkempaa tietoa kuin yleiskaavaan.

Kirkkokallion yleiskuvaus

Käytössämme oli alueen maastokartta ja tuore ilmakuva. Kirkkokallion metsäalue on kokonaisuutena hyvin hoidettua talousmetsää, puuston keski-ikä on 30-40 vuotta.

Katilantien ja Härkisuontien välinen metsäalue on talousmetsää. Alueen keskiosassa lähellä valtatieä sijaitseva korpialue on ojitettu kauan sitten ja kuivanut turvekankaaksi märimpiä notkelmia lukuun ottamatta. Korpinotkon vedet on johdettu pohjoiseen Härkisuontien suuntaan. Kirkkokallion länsipuolella tapasimme pyyn, joka on EU:n luontodirektiivin laji. Marraskuussa kuluvan kesän pyynpoikaset ovat itsenäistyneen etsimässä paikkaansa maailmassa. Härkisuontien eteläpuolella on kosteita, ojitettuja turvekankaita ja nuoria metsikköjä, missä pyyn pesiminenkin olisi periaatteessa mahdollista. Pyyn mahdollinen pesimäympäristö täällä olisi ihmisen vahvasti muokkaama metsäluontotyyppi.

Alueen eteläkulmassa lähellä Linjatien ja Valtatien risteystä on maastokarttaan merkitty pieni jyrkkärinteinen avokalliokumpare, jota peittää yhtenäinen kalliotierasammalpeite. Kalliorinteetkin ovat talousmetsää, ja lahoppua ei ole eikä vanhempia mäntyjä.

Varsinaiset Kirkkokalliot, karttasanan Kirkkokallio alla ja eteläpuolella, ovat jäkäläpeitteisiä kalliomänniköitä ja niiden välit kuivahkoa mäntykangasta tai kangasrämejuotteja. Vähäisen tallauksen vuoksi metsäkallioiden poronjäkäläpeite on ehyt ja kulumaton. Tällaiset metsäkalliot ovat Metsälain 10§:n mukaisia metsäluonnon monimuotoisuudelle erityisen tärkeitä elinympäristöjä, mutta Kirkkokalliota ei voi pitää edustavana luontotyyppin kohteena: lahoppua ei ole juuri lainkaan, ja puusto on hyvin tasaikäistä, alle 40-vuotiasta mäntyä. Vanhoja puita tai keloja ei ole. Myöskään kallioilla ei ole paljastuneella kivennäismaalla kasvavaa metsäkallioiden kasvillisuutta, lähinnä vain suoraan kivipinnalla kasvavaa jäkälikköä ja sammalikkoo. Kirkkokallion koillispuoliset kosteat soistumat on ojitettu ja istutettu kuuselle.

Kirkkokallion luontoarvot

Kirkkokallion metsäalue on hoidettua talousmetsää ja ollut sellaisena pitkään. Metsäkosteikot on ojitettu, ja kalliometsiköistäkin on haettu kuollut puu pois. Kaava-alueella ei ole potentiaalisia kohteita, joiden luontoarvojen tarkempi selvittely ensi kesänä olisi tarpeellista. Kärjitetysti ilmaisten metsänhoito on pitänyt huolen siitä, että mainittavia luontoarvoja ei enää ole.

Kullaalla 4. marraskuuta 2021

Janne Lampolahti, lehtori, luontokartoittajien opettaja

Pentti Kananoja, luontokartoittajaopiskelija

Joni Räsänen, luontokartoittajaopiskelija

Janne Lampolahti
Länsirannikon Koulutus Oy WinNova
Metsä ja maanrakennus, Kullaa
janne.lampolahti(at)winnova.fi
puh. 044 455 8021